

Jaarplan 2026

Faculty Ethiek, Cultuur en Gedrag

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

December 2025

FACULTY ETHIEK, CULTUUR EN GEDRAG
Kloppend hart van de beroepsgroep van accountants
JAARPLAN 2026

Inhoudsopgave

1. Openingswoord	3
2. Faculty ECG 2026	4
Pijlers Faculty ECG	4
Kerntaken en kernvraag 2026	4
3. Focus 2026	5
4. Planning 2026	7

Bijlage 1: Opdracht en kerntaken Faculties

1. OPENINGSWOORD

Beste Bestuursleden van de NBA,

In mei dit jaar heeft de Faculty ECG, haar [Signalen & Adviezen](#) 2025 met het NBA-bestuur gedeeld als input voor de strategische agenda 2026.

Daarbij hebben we een aantal observaties gedeeld die niet één op één onder de strategische thema's vallen, maar wel van belang zijn voor de (middel-) lange termijn ontwikkeling van het beroep van accountant op onze thema's.

- 1. Maak de thema's Ethiek, Cultuur en Gedrag een vast onderdeel van de strategische agenda van NBA**
- 2. Leer het momentum eerder herkennen en benut het meteen: Morele infrastructuur vormgeven liever vandaag dan morgen.**
- 3. Organiseer evaluatie van de effectiviteit van de accountants eed**
- 4. Stimuleer serieus en structureel onderzoek naar gedragswetenschappelijke aspecten binnen accountancy via een NBA leerstoel/lectoraat**
- 5. Investeer aantoonbaar meer in internationale samenwerking en aansluiting**

De faculty ECG heeft additioneel twee korte, verdiepende position papers geschreven:

- Over hoe de evaluatie van de accountants eed er concreet uit kan zien en
- De eerste contouren van de NBA-leerstoel.

Hopelijk helpt dit het bestuur in de besluitvorming en de organisatie van een en ander.

In dit jaarplan leest u verder wat de Faculty ECG aan activiteiten gaat ontplooiën om u als NBA-bestuur in 2026 weer van relevante signalen en een gedegen advies te voorzien ten faveure van de ontwikkeling van het beroep van accountant op ECG-thema's. En daarbij voor welke specifieke zaken de faculty haar monitoringsrol pakt en waar wij onderzoek initiëren naar nieuwe wegen naar een (meer) integere beroepsgroep.

Onze voorzitter, Margreeth Kloppenburg, licht dit jaarplan graag toe op dinsdag 9 september.

Met vriendelijke groet,

Het voltallige bestuur van de Faculty Ethiek, Cultuur en Gedrag

Margreeth Kloppenburg, Mike Muller, Boudewijn de Bruin, Inez van der Linden, Peter Schimmel en Daphne Kolk (Facultymanager)

2. FACULTY ECG 2026

Het bestuur van de Faculty ECG doet suggesties aan de hand van haar 3 pijlers: professionele integriteit, een cultuur gericht op het goede en maatschappelijke radar.

Deze drie pijlers zijn van fundamenteel belang voor de NBA om verder te bouwen aan een betrouwbare en toekomstgerichte beroepsgroep. Vanuit deze drie pijlers en de signalen en adviezen zoals verstrekt aan het Algemeen Bestuur van de NBA (bijlage 2), hebben wij het jaarplan voor 2026 vormgegeven.

Pijlers Faculty ECG

- **Professionele Integriteit: de ethisch competente accountant**
Het moreel kompas van de accountant, vormt -te allen tijde- de basis van het vertrouwen dat de maatschappij heeft in de toegevoegde waarde van de accountant. De Faculty ECG zet zich in om accountants te helpen bij het continueren van het morele kompas.
- **Cultuur gericht op het goede**
De accountant kan vanuit de professie bijdragen aan een integere bedrijfscultuur van zowel klant als van de eigen werkgever. Iedere accountant draagt bij aan de beroepscultuur, een beroep van waarde(n).
- **Maatschappelijke Radar**
In het handelen houdt de accountant actief rekening met wat relevante anderen daarvan op zijn best zouden kunnen verwachten. Om daar goed op aan te sluiten, is het nodig dat de accountant tijdig op de hoogte is van ontwikkelingen in de maatschappij. Faculty ECG spant zich in om de morele aspecten in het publieke domein te duiden in en daarmee richting te geven aan de ontwikkeling van het beroep van accountant. Dit in dialoog en samenwerking met anderen.

Kerntaken en kernvraag 2026

De kerntaak van de Faculty ECG is het NBA- bestuur voorzien van signalen en adviezen met betrekking tot de lange termijn beroepsontwikkeling van de accountant.

Onze kernvraag is dan ook: **Hoe waarborgen wij als Faculty Ethiek, cultuur en gedrag structurele aandacht voor signalen die mogelijk van invloed zijn voor de beroepsontwikkeling van accountants op (middel)lange termijn?**

ECG-netwerk

Om het NBA-bestuur van relevante signalen in mei 2026 te voorzien, staat de faculty in nauw contact met interne -en externe netwerk van zowel de NBA als van de individuele bestuursleden. We rekenen ook op de belangstelling van de aan de faculty gelinkte ambassadeurs. Deze tweede schil (+/- 100 ambassadeurs) om de Faculty ECG wordt gevormd door, oud-bestuursleden, leden en betrokken professionals uit het werkveld en daarbuiten. Voor 2026 is ons doel om die banden sterker aan te halen.

Externe expertise/ervaringsdeskundigen

In de afgelopen twee jaar zijn we in dialoog geweest met zowel de (voorzitter van de) Accountantskamer, de landelijke coördinator fraudebestrijding en toezichthouders van de AFM, Ook voor 2026 nodigen wij wederom

experts/ervaringsdeskundigen uit om in gesprek te gaan over maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed op de sector kunnen zijn. Het bestuur volgt verder, gelieerd aan de eigen thema's relevante bijeenkomsten en onderzoek, ook in het buitenland. Met opnieuw als achterliggende gedachte; wat moet er voor de middel en lange termijn beroepsontwikkeling van de accountant nader onderzocht worden op het gebied van ethiek, cultuur en gedrag.

3. FOCUS 2026

Het Facultybestuur van ECG kenmerkt zich door een grote mate van diversiteit aan kennis en vaardigheden en toegang tot een breed netwerk aan stakeholders. Als faculty biedt ze graag haar expertise aan bij de ontwikkeling van activiteiten die leiden tot bevordering van ethiek, cultuur en gedrag binnen de beroepsgroep. De focus voor 2026 ligt onder andere op onderstaande programma's, onderzoek en activiteiten.

- ***Het herijking beroepsprofiel en fase 2***

De faculty is verheugd dat het Beroepsprofiel is aangenomen. We herkennen onze adviezen. Vanuit haar monitoringsrol gaat de faculty de verankering van het Beroepsprofiel en het DNA binnen de projecten van de NBA met belangstelling volgen. In het bijzonder kijken we of de definities van de ethisch competente accountant naast in opleiding in de beroepspraktijk geïmplementeerd worden.

Het NBA-bestuur heeft een tweede fase aangekondigd met een aantal relevante thema's voor de beroepsgroep. Ook in 2026 staat de faculty klaar voor advies en consulting aan het team dat met deze projecten aan de slag gaat.

- ***Samenwerking NBA- subcommissie Ethiek en college van beroepsreglementering***

In navolging van 2025 gaat in 2026 tweemaal een informeel overleg plaatsvinden met Marlène Jans (CB met ethiek in portefeuille) en Herbert Reimers (voorzitter SCE) om met hen ontwikkelingen op hoofdlijnen te bespreken. Regulier overleg vindt plaats met de twee 'linking-pins' vanuit de SCE; Petra Barkema en Kees de Kater. De linking-pin is geen formele rol, maar beoogd de samenwerking en kennisdeling te borgen bij relevante onderwerpen. En daar gaan we in 2026 graag mee verder.

- ***Monitoren en bijdragen aan implementatie van het strategisch thema Ethiek, Cultuur en Gedrag***

De NBA is voornemens om Ethiek, cultuur en gedrag¹ als strategisch thema te borgen binnen het NBA- bureau bij de afdeling Beroep & Maatschappij. Het huidige strategische programma Beroepscultuur komt hier ook onder te vallen. Eerdere jaren is er nauw contact en directe samenwerking geweest met Berry Wammes. We zien er naar uit om deze relatie ook met het nieuwe team op te bouwen.

De afgegeven signalen en adviezen van de faculty ECG zijn bij uitstek bedoeld voor dit strategische thema. Om constructieve voortgang te boeken raden we aan om de gerelateerde partijen regelmatig bijeen te brengen; hierbij denkend aan het nieuwe ECG-team, de linking-pins van de SCE en vanuit ons de voorzitter en facultymanager van ECG.

---

¹ Voor de herkenbaarheid voor de leden adviseren wij deze volgorde consistent aan te houden

De faculty is graag een klankbord en sparringpartner en zal daar waar mogelijk vanuit haar rol, bijdragen aan activiteiten en energie mobiliseren. Als faculty ECG hebben we immers vanuit de kerntaak een monitoringsrol specifiek voor dit programma.

- ***Position Paper Rechte Rug; Ethiek, Cultuur en Gedrag en een ondersteunende morele infrastructuur***

Integriteit en ethiek zijn een integraal onderdeel van het dagelijks handelen van accountants. Accountants hebben baat bij een morele infrastructuur binnen hun professionele omgeving. De accountant die ruggenspraak zoekt, moet dit op een laagdrempelige manier kunnen vinden, in een veilige en ondersteunende omgeving. Of terecht kunnen bij deskundigen voor hulp om de keuzes bij morele vraagstukken zorgvuldig, uitlegbaar en standvastig te maken en te onderbouwen.

Faculty ECG heeft in juli 2024 het projectvoorstel 'Inrichten en versterken morele infrastructuur' bij de NBA onder de aandacht gebracht. Het thema is door het programma Cultuur opgenomen in 2025 in bovengenoemde position paper. Aangevuld met input vanuit de ledenconferentie, zal het NBA-bestuur in september 2025 besluiten welke rol de NBA gaat spelen als katalysator. De faculty ECG zal in 2026 naast monitoren ook daar waar mogelijk bijdragen aan inhoudelijk advies.

- ***Evaluatie van de Accountants eed***

Faculty ECG heeft in een position paper concrete invulling gegeven aan hoe de evaluatie van de Accountants eed eruit kan zien en welke onderzoeksvraag gesteld zou kunnen worden. In afwachting van het besluit van het NBA-bestuur stelt de faculty zich beschikbaar voor advies en consult.

- ***Verkenning NBA Leerstoel Ethiek***

Faculty ECG heeft de mogelijkheid van een leerstoel uitgewerkt in een position paper aan het NBA-bestuur en verkent graag in gezamenlijkheid de mogelijkheden.

- ***Betere internationale aansluiting op het gebied van Ethiek, Cultuur en Gedrag. Met NBA verkennen hoe we dit realiseren en op welke wijze ECG kan bijdrage aan internationale kennisdeling.***

We zijn gemotiveerd om internationaal meer kennis en ervaring op te halen en waar mogelijk te delen. Internationale aansluiting vinden wij onderbelicht in de activiteiten van de huidige faculties. De NBA is goed vertegenwoordigd in diverse gremia en internationale zusterorganisaties. De Nederlandse beroepsgroep van accountants kan daar veel van leren en wij ook. De faculty ECG zou graag aangesloten zijn op deze kennis en er eventueel ook aan bijdrage uit naam van de NBA. In 2026 zullen wij samen met de NBA (het bureau) verkennen hoe we hier nader vorm aan kunnen geven.

- **Evaluatie faculties**

In mei 2025 is op voorstel van de faculty ECG met het NBA-bestuur afgesproken dat onderzocht wordt of de faculties in de huidige vorm, en met haar kerntaken kunnen voldoen aan haar doelstellingen. We zijn daar blij mee en denken dat het belangrijk is om verantwoording af te leggen over onze activiteiten.

Praktisch Samengevat

Focus Faculty ECG 2026

1. Structureel waarborgen van doorlopende aandacht voor nieuwe signalen m.b.t. beroepsontwikkeling
2. Monitoren en bijdragen aan implementatie van het strategisch thema Ethiek, Cultuur en Gedrag en NBA in de rol als katalysator
3. Verankering herijkt beroepsprofiel en fase 2
4. Evaluatie van de Accountants eed
5. Nadere verkenning NBA Leerstoel Ethiek
6. Samenwerking NBA- subcommissie Ethiek en college van beroepsreglementering
7. Betere internationale aansluiting op het gebied van Ethiek, Cultuur en Gedrag. Met NBA verkennen hoe we dit realiseren en op welke wijze ECG kan bijdrage aan internationale kennisdeling.
8. Bijdragen aan evaluatie faculties

4. PLANNING 2026; bestuur bijeenkomsten faculty ECG

Data 2026	Tijd	Soort	Activiteit
Dinsdag 13 januari	19.30-21.00	Online	Start jaar en actualiteiten
Maandag 2 maart	15.00-19.00	Fysiek bij NBA	Afstemmen signalen & adviezen voor Strategische agenda AB 2027
Donderdag 26 maart	15.00-19.00	Fysiek bij NBA	Inspiratie dag met alle faculties
Dinsdag 7 april	19.30-21.00	Online	Definitief signalen & adviezen
Dinsdag 12 mei	Volgt	Fysiek NBA	Alleen voorzitters en NBA-bestuur
Dinsdag 19 mei	19.30-21.00	Online	Terugkoppeling overleg voorzitters en NBA-bestuur, voorbereiden jaarplan en fysieke vergadering 1 juli
Woensdag 1 juli	15.00-19.00	Fysiek op locatie	Jaarplan 2027 definitief Uitnodigen expert/ervaringsdeskundige
Dinsdag 1 september	Volgt	Fysiek bij NBA	Alleen voorzitters en NBA-bestuur.
Data 2026	Tijd	Soort	Activiteit
Dinsdag 22 september	19.30-21.00	Online	Optioneel, kan eventueel vervallen

Dinsdag 13 oktober	Volgt	Fysiek NBA	Inspiratie dag met alle faculties
Donderdag 19 november	15.00-19.00	Fysiek NBA	Evaluatie bestuur ECG Kick-off signalen/adviezen 2028 Uitnodigen expert/ervaringsdeskundige

Bijlage 1: OPDRACHT EN KERNTAKEN FACULTIES

Opdracht

- ✓ Formuleer een **jaarplan** met daarin de beoogde doelstellingen en daaraan gerelateerde activiteiten op hoofdlijnen, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de betrokkenheid van de leden.
- ✓ Draag zorg voor een adequate en onderbouwde **visie** op de gewenste en benodigde beroepsontwikkeling op de respectievelijke vakgebieden.
- ✓ Doe **voorstellen** aan het NBA-bestuur over gewenste vernieuwingen, aandachtsgebieden in de beroepsontwikkeling en adviseer indien gewenst over wenselijk geachte vervolgactiviteiten (en geef indien gewenst aan of en zo ja welke rol de faculty/het facultybestuur daarin denkt te kunnen/willen spelen).
- ✓ **Monitor** de activiteiten van de NBA in relatie tot de visie op beroepsontwikkeling van de faculties en formuleer op basis daarvan aanbevelingen aan het NBA- bestuur ten behoeve van het NBA -jaarplan

Kerntaken

- ✓ **Signaleren** (kerntaak) van maatschappelijke thema's en specifieke faculty thema's gericht op beroepsontwikkeling, in afstemming met andere richtinggevende gremia en eventueel doen van (project-)voorstellen richting het NBA-bestuur
- ✓ **Platform** (middelen), d.w.z. faciliteren van het gesprek, de discussie met leden over relevant geachte thema's inzake de beroepsontwikkeling
- ✓ **Ontwikkelen** (optioneel, in overleg!), d.w.z. eventueel, in samenspraak met het NBA-bestuur, bijdragen aan de ontwikkeling van 'middelen' die gebruikt kunnen worden in de beroepsontwikkeling. Formuleren van leerdoelen op grond van de geconstateerde lacunes t.a.v. kennis, vaardigheden of gedrag.
- ✓ **Distributie** (optioneel, in overleg!), d.w.z., eventueel, in overleg met NBA-bestuur, bezien welke rol een faculty kan spelen in het incorporeren van vernieuwingen in de beroepsontwikkeling. Leeractiviteiten aanbieden die een bijdrage leveren aan de gewenste beroepsontwikkeling op een bepaald thema/focusgebied
- ✓ **Monitoring** (middelen), d.w.z. monitor in hoeverre overeengekomen activiteiten om de gewenste beroepsontwikkeling te doen slagen daadwerkelijk plaatsvinden, in hoeverre die leiden tot de gewenste vernieuwingen in de beroepsontwikkeling en het geven, zo nodig, van aanvullende adviezen aan het NBA-bestuur.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp

T 088 4960 301
E nba@nba.nl
I www.nba.nl